

Bratislava 9. 12. 2024

Zdravotnú poisťovňu od roku 2025 zmení viac ako 114-tisíc poistencov

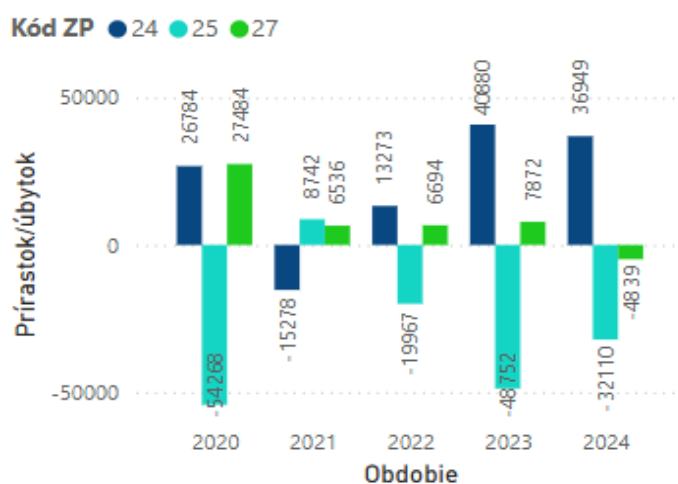
Po vyhodnotení doručených a akceptovaných prihlášok Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou (ďalej len „úrad“) konštatuje, že od 1. 1. 2025 zmení zdravotnú poisťovňu (ďalej aj „ZP“) 114 643 poistencov. Najväčší záujem prejavili poistenci o prepoistenie do ZP Dôvera (čistý nárast takmer 37-tisíc poistencov). Naopak, najviac poistencov stratila VŠZP (vyše 32-tisíc poistencov). ZP Union vykázala čistý úbytok takmer 5-tisíc poistencov.

Tabuľka 1 Prehľad akceptovaných prihlášok na zmenu ZP od 1. 1. 2025 vyjadrené ako presun poistencov medzi jednotlivými ZP

	do VŠZP	do ZP Dôvera	do ZP Union	Odhlásení poistenci	Prírastok/úbytok
z VŠZP	x	42 684	11 954	54 638	-32 110
zo ZP Dôvera	11 966	x	15 623	27 589	36 949
zo ZP Union	10 562	21 854	x	32 416	-4 839
Prihlásení poistenci	22 528	64 538	27 577	114 643	0

Zdroj: úrad

Obrázok 1 Prehľad akceptovaných prihlášok na zmenu ZP za predchádzajúcich 5 rokov, t. j. v rokoch 2020 - 2024, pričom prepoistenie v roku 2024 znamená, že podali prihlášku na zmenu ZP od 1. 1. 2025

Zdroj: úrad

Z grafu je viditeľný trend presunu poistencov zo štátnej zdravotnej poisťovne do súkromných zdravotných poisťovní, predovšetkým do ZP Dôvera. Tento trend je dlhodobý a prejavuje sa vo všetkých rokoch okrem roku 2021.

Tabuľka 2 Prehľad podaných, neakceptovaných a akceptovaných prihlášok na zmenu ZP od 1. 1. 2025

	Podané prihlášky	Neakceptované prihlášky	Akceptované prihlášky	Podiel v %
VšZP	27 082	4 554	22 528	19,6 %
ZP Dôvera	75 820	11 282	64 528	56,3 %
ZP Union	33 442	5 865	27 577	24,1 %
Spolu	136 344	21 701	114 633	100,0 %

Zdroj: úrad

Úrad v tomto roku eviduje 136 344 prihlášok na zmenu zdravotnej poisťovne, čo predstavuje pokles oproti roku 2023 o 37 187 prihlášok. Neakceptovaných prihlášok bolo 21 701 (pokles oproti roku 2023 o 5 415 prihlášok).

Hlavným dôvodom neakceptácie prihlášky bolo jej späťvzatie (vyše 86 %), ktoré mohli poistenci aj tento rok vykonať až do konca októbra a duplicitne podané prihlášky do viacerých zdravotných poisťovní (vyše 9 %).

Prehľad akceptovaných prihlášok na zmenu ZP od 1. 1. 2025 podľa krajov:

Obrázok 2 Prehľad akceptovaných prihlášok na zmenu ZP od 1. 1. 2025 podľa krajov.
(Prihlášky podané poistencami s trvalým pobytom v SR)

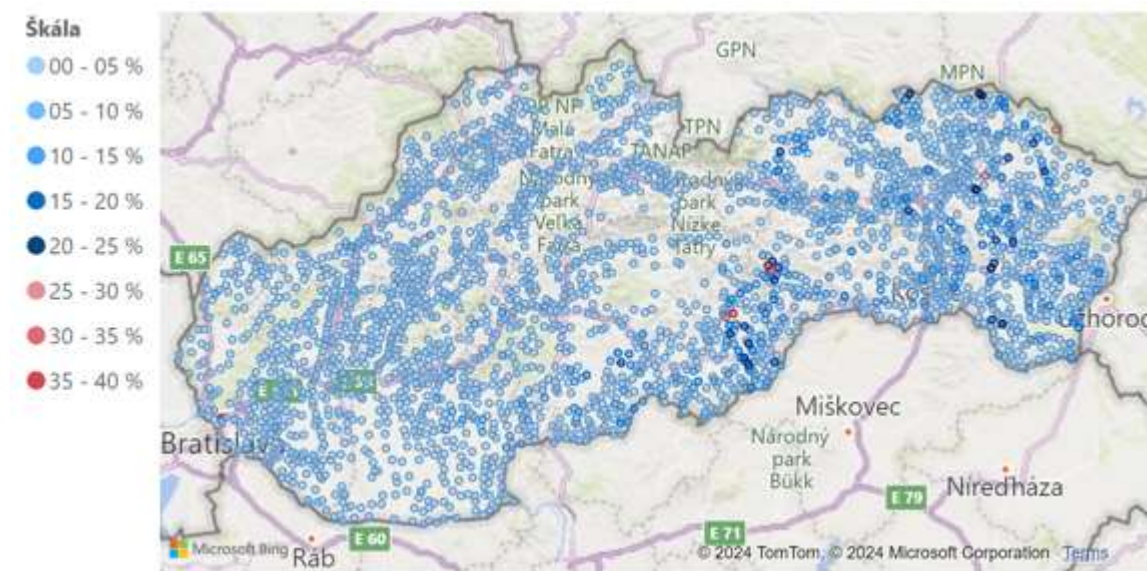
Škála ● 1 - 2 % ● 2 - 3 %

Zdroj: úrad

Pozn.: farebná škála určuje podiel akceptovaných prihlášok na počte poistencov v kraji

Obrázok 3 Grafické zobrazenie obcí na mape Slovenska s farebným rozlíšením podľa podielu prepoistených voči populácii obce

Zdroj: úrad

Podobne ako v minulých rokoch, aj v tomto roku sú obce s najväčším pomerom prepoistení na počet obyvateľov v najchudobnejších regiónoch Slovenska a často ide o obce s vysokým percentom rómskej populácie (podľa atlasu rómskych komunít). V obci Hanková (okres Rožňava) sa v tomto roku prepoistilo vyše 37 % obyvateľov, v obci Sása (okres Revúca) vyše 33 %, v obci Lipovec (okres Rimavská Sobota) sa prepoistilo takmer 30 % obyvateľov.

Tabuľka 3 Top 10 obcí s najväčším pomerom prepoistení voči počtu obyvateľov obce

P. č.	Obec	Okres	Počet prihlášok	Počet obyvateľov	Podiel prepoistených v %
1	Hanková	Rožňava	29	78	37 %
2	Sása	Revúca	71	214	33 %
3	Lipovec	Rimavská Sobota	26	87	30 %
4	Palota	Medzilaborce	52	179	29 %
5	Ruská Voľa	Vranov nad Topľou	24	86	28 %
6	Slavoška	Rožňava	37	139	27 %
7	Bačkov	Trebišov	175	751	23 %
8	Hrčeľ	Trebišov	260	1148	23 %
9	Prosačov	Vranov nad Topľou	46	220	21 %
10	Cigeľka	Bardejov	127	614	21 %

Zdroj: úrad

Úrad v minulosti opakovane informoval aj o nekalých praktikách zo strany agentov zdravotných poisťovní. Nekalé praktiky sú vo vysokej miere používané aj v marginalizovaných komunitách, teda medzi tými najzraniteľnejšími. Motiváciou agentov je v týchto prípadoch predovšetkým odmena od zdravotnej poisťovne, ktorá dosahovala v roku 2023 priemernú výšku 45 eur¹ za prihlášku. Motiváciou zdravotných poisťovní je fakt, že ľudia z marginalizovaných skupín čerpajú v priemere menej zdravotnej starostlivosti, ako je zdravotnej poisťovni pridelených zdrojov na jej pokrytie. Sú teda pre zdravotnú poisťovňu ziskoví.

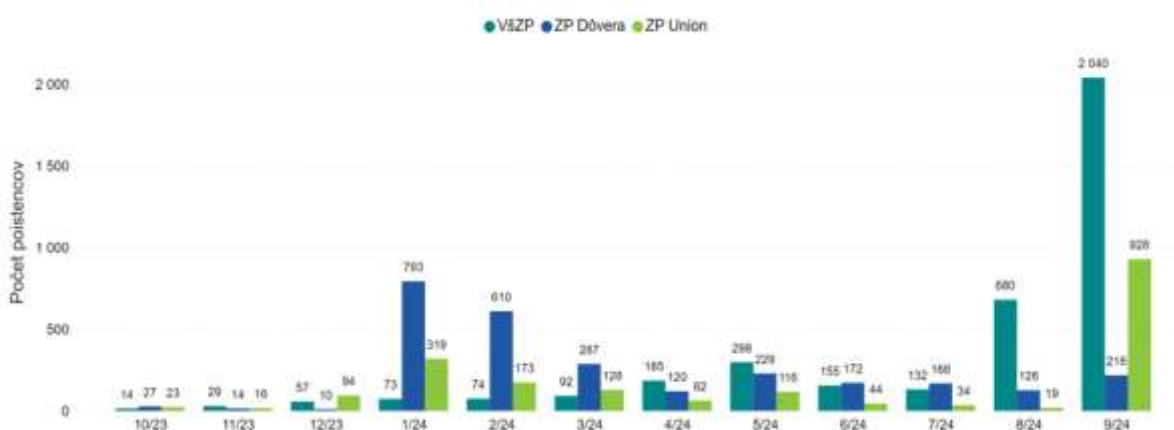
Sprísnenie legislatívy upravujúcej proces podávania prihlášok v roku 2023 a očakávaná zmena zákona č. 580/2004 Z. z. (zavedenie novej skupiny nadmerného prepoistenia do prerozdeľovacieho procesu od 1. 1. 2025) viedli v tomto roku k miernemu poklesu takýchto

¹ Správa o stave vykonávania verejného zdravotného poistenia za rok 2023

praktík, čo sa prejavilo jednak na nižšom počte prepoistení v rámci tzv. často prepoisťovaných poistencov², ale aj na počte dohládov, ktoré úrad v tejto veci vykonáva.

Z údajov vyplýva, že z 26-tisíc tzv. často prepoisťovaných poistencov sa v tomto roku opätovne prepoistilo približne 8,5 tisíca poistencov, teda takmer 33 % takýchto poistencov. V porovnaní s predchádzajúcim rokom je to mierny pokles (minulý rok sa prepoistilo 41 % často prepoisťovaných poistencov). Viac ako 3,8 tisíca týchto poistencov sa prepoistilo do VŠZP (čo predstavuje až 17 % akceptovaných prihlášok do VŠZP), do ZP Dôvera sa ich prepoistilo takmer 2,8 tisíca (4,3 % prihlášok) a takmer 2-tisíc týchto poistencov sa prepoistilo do ZP Union (7,1 % prihlášok).

Obrázok 4 Grafické znázornenie, ako sa prepoisťovanie skupiny 26-tisíc tzv. často prepoisťovaných poistencov vyvíjalo v čase

Zdroj: úrad

Z grafu je zrejmé, že najväčšia aktivita pri náboe tzv. často prepoisťovaných poistencov bola v auguste a septembri, keď prepoisťovacia kampaň vrcholila. Práve v týchto mesiacoch sa prepoistilo najviac tzv. často prepoisťovaných poistencov, a to hlavne do VŠZP.

Aktivity úradu v súvislosti s prepoisťovacou kampaňou

Úrad v súvislosti s neoprávnenou zmenou zdravotnej poisťovne k 1. 1. 2024 vykonal 37 dohládov na diaľku. V roku 2023 začal 25 dohládov a v roku 2024 začal ďalších 12 dohládov.

² Ide o skupinu poistencov, ktorí sa za posledných 10 rokov, t. j. v rokoch 2014-2023 prepoistili 6 a viackrát, pričom prepoistenie v roku 2023 znamená, že podali prihlášku na zmenu zdravotnej poisťovne od 1. 1. 2024.

Najviac z týchto dohládov, až 28, bolo začatých voči ZP Dôvera, voči ZP Union 6 dohládov a voči VŠZP 3 dohlády. V troch prípadoch (týka sa každej ZP) úrad konštatoval porušenie zákona.

V súvislosti s neoprávnenou zmenou zdravotnej poisťovne k 1. 1. 2025 úrad začal 8 dohládov na diaľku. Z toho 6 dohládov bolo voči ZP Dôvera a 2 dohlády voči ZP Union. Úrad eviduje ďalších 9 podaní od poistencov, kde zatiaľ nebol začatý dohľad. Všetky tieto podania sú voči ZP Dôvera.

Poistenci vo svojich podaniach týkajúcich sa zmeny zdravotnej poisťovne uvádzali najmä to, že k zmene zdravotnej poisťovne malo dôjsť bez ich vedomia, že zdravotná poisťovňa nemala akceptovať späťvzatie prihlášky na zmenu zdravotnej poisťovne a podobne.

Počty podaní a dohládov v súvislosti s neoprávnenou zmenou zdravotnej poisťovne výrazne klesli po sprísnení legislatívy upravujúcej proces podávania prihlášok a zavedení možnosti späťvzatia prihlášky od roku 2023.

Úrad zaznamenal aj podnety zdravotných poisťovní na prepoisťovaciu kampaň, v ktorých sa zdravotné poisťovne navzájom napádali a poukazovali na spôsob vedenia kampane, poskytovanie zavádzajúcich a nepravdivých informácií, poskytovanie benefitov a pod., čo sa však v rámci dohládov vykonaných v roku 2023 nepreukázalo.

V roku 2024 úrad z vlastnej iniciatívy vykonal 2 následné dohlády, v ktorých už konštatoval porušenie zákona. Obidva dohlády boli voči VŠZP a týkali sa benefitu – Uvítací bonus. Úrad uložil poisťovni pokutu v správnom konaní, rozhodnutie nie je právoplatné, nakoľko voči nemu poisťovňa podala rozklad.

Úrad v októbri 2024 vydal tlačovú správu, v ktorej apeloval na všetkých poistencov, ktorí sa dozvedeli, že k ich prepoisteniu došlo nedobrovoľne, uvedením do omylu, pod nátlakom alebo dokonca bez ich vedomia, aby zvážili možnosť späťvzatia prihlášky na zmenu zdravotnej poisťovne bez udania dôvodu.

Poznámky: V tabuľkách a grafoch sú poisťovne označované kódmi: 24 – ZP Dôvera, 25 – VŠZP, 27 – ZP Union.